

recycleplan 2021 - 2025.

Hollands Kroon

een schone wereld. we **doen** het gewoon.

hvc.
energie en hergebruik

het recycleplan in vogelvlucht.

In dit recycleplan schetst de gemeente haar visie en ambitie over de circulaire economie. In een circulaire economie worden grondstoffen hergebruikt en bestaat er (bijna) geen restafval. Het rijk heeft de ambitie “Van Afval Naar Grondstof”. Het gaat er daarbij om dat Nederlanders niet meer dan 100 kilo restafval per persoon per jaar mogen produceren: dat is 2,5 bak van 240 liter per jaar. De reden dat het Rijk deze ambitie heeft is omdat het niet duurzaam is grondstoffen die hergebruikt kunnen worden te verbranden: daardoor zijn er immers meer nieuwe grondstoffen nodig. Het scheiden van afval is daarbij een belangrijk onderdeel. Om gemeenten te stimuleren heeft het Rijk in 2015 een prijsprikkel ingevoerd: gemeenten moeten voor elke ton restafval een bedrag aan belasting betalen (in 2021 is dat 33,15 euro per ton). Dat betekent dat het scheiden van afval niet alleen duurzaam is, maar ook kostenbesparend.

Een gemeente heeft instrumenten om te sturen op de hoeveelheid restafval, door serviceprikkels en prijsprikkels in te voeren. Per maatregel kan goed voorspeld worden tot welk resultaat dat leidt. In 2017 werd de bak voor plastic, blik en drinkpakken (PBD) ingevoerd. Dit heeft in combinatie met het minder vaak ophalen van restafval in Hollands Kroon al geleid tot een aanzienlijke daling van het aantal kilo's restafval dat is aangeboden door de inwoners. Maar dat is niet genoeg: om verdere en forse stappen te zetten richting de ambitie die de gemeente en het Rijk eerder hebben geformuleerd, moet ook een prijsprikkel worden ingevoerd. Andere maatregelen hebben minder effect, maar kunnen wel ondersteunend zijn aan die stap, zoals het ophalen van grof restafval tegen betaling, waardoor bewoners vaker naar het afvalbrengstation gaan waar alles maximaal kan worden gescheiden.

inhoud.

1	trends, doelstellingen en ambities	5
2	huidige inzameling Hollands Kroon	7
3	resultaten Hollands Kroon	8
4	inzamelmethoden en resultaten in Nederland	9
5	gemeente kan aan de knoppen draaien	10
6	wat is de stap naar minder restafval?	11
7	effecten van recycle-tarief	12
8	effecten recycle-tarief op inwoners	13
9	overige activiteiten	15
	9.1 gerichte inwonerscommunicatie.	15
	9.2 mogelijke aanvullende maatregelen	17
	9.3 bron- en nascheiding	20
	9.4 hoogbouw	22
	9.5 participatie	23
10	routekaart grondstoffenplan	24
 Bijlagen.		
1	financieel	27
2	achtergrond HVC en Hollands Kroon	29

in Nederland zijn wij het er
allemaal over eens: onze kinderen,
kleinkinderen en de generaties na hen
moeten in een **schone** wereld leven.

Om dit te bereiken is nu actie nodig.

En we moeten het **samen** doen.

inleiding.

In dit recycleplan schetst de gemeente Hollands Kroon haar visie en beleid over de duurzaamheidsdoelstellingen in het afvalbeleid. De gemeente heeft sturingsinstrumenten in handen en heeft op die manier invloed op de hoeveelheid afval dat verbrand of gerecycled wordt.

Het Rijk heeft de VANG (Van Afval Naar Grondstof) doelstelling bepaald, die doelstelling bestaat eruit dat bewoners van Nederlandse gemeenten vanaf 2020 nog maar 100 kilo restafval per persoon produceren, en in 2025 zelfs nog maar 30 kilo per persoon. Om gemeenten nog meer te stimuleren, is er een rijksbelasting geheven op het verbranden van restafval. Die belasting is opgelopen van € 0,- per ton in 2013 naar € 33,15 in 2021.

Hollands Kroon

In 2017 is er een bak voor plastic, blik en drinkpakken uitgerold bij de laagbouwwooningen. Daardoor is de hoeveelheid fijn restafval gedaald van 225 kilo in 2016 naar 170 kilo in 2020. Dat zijn goede resultaten.

In november 2019 heeft vervolgens een gesprek met de gemeenteraad plaatsgevonden over de gemeentelijke ambities en in september 2020 heeft de gemeenteraad in principe ingestemd met het voorstel van het college van burgemeester en wethouders om het recycle-tarief verder uit te werken en hier na besluitvorming in juni 2021 per 1 januari 2022 mee te starten. In dit stuk wordt aangegeven op welke manier de vastgestelde ambitie bereikt kan worden.

1 trends, doelstellingen en ambities.

Doelstelling en ambitie Hollands Kroon

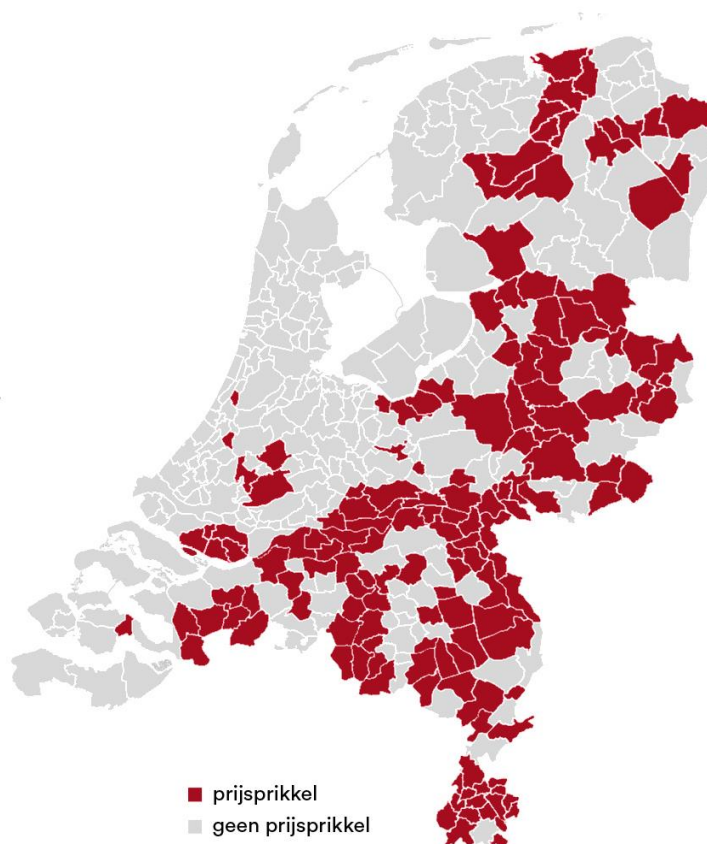
De gemeente Hollands Kroon heeft de ambitie om toe te werken naar 100 kilo restafval per inwoner in 2022 en een verdere daling in de jaren daarna. Daarbij moeten de lasten voor bewoners beheersbaar zijn.

Trend: prijsprikkel

In het oosten van Nederland is een groot aantal gemeenten al overgestapt op een systeem met prijsprikkel. Inwoners betalen voor het daadwerkelijk door hen aangeboden restafval. Goede afvalscheiders worden hierbij beloond.

In het westen van Nederland hebben gemeenten vooral gekozen voor het invoeren van een serviceprikkel. Hierbij kan gedacht worden aan de uitgifte van de bak voor plastic, blik en drinkpakken. De inwoner wordt geserviceerd bij het aan huis aanbieden van deze grondstoffen.

Gemeenten die de prijsprikkel én serviceprikkel combineren laten de beste resultaten zien op het gebied van afvalscheiding en kostenbeheersing.

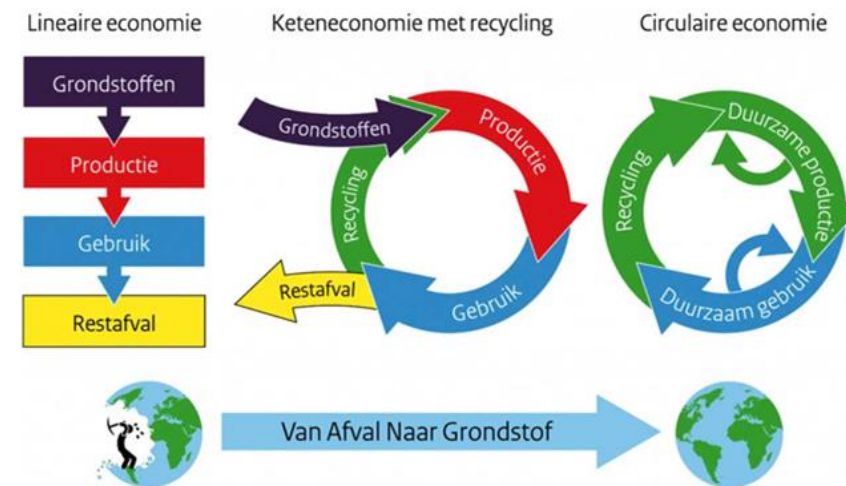

Andere trends:

- ➔ De kosten voor verwerking van stromen stijgen, daar heeft niemand invloed op: stromen die geld kosten (grof restafval, hout, harde kunststoffen) worden duurder en stromen die geld opleveren (papier, metaal) leveren minder op
- ➔ Als gevolg hiervan steeg van 2019 naar 2020 de afvalstoffenheffing voor bij Nederlandse gemeenten gemiddeld 8%
- ➔ Verwerking van fijn en grof restafval zijn op een enkele stroom na (KCA, matrassen) het duurst
- ➔ Er is een discussie gaande over de voordelen van thuis afval scheiden en over de voordelen van machinaal scheiden (zie paragraaf aanvullende onderwerpen)

VANG doelstelling

Het landelijke doel is om in 2020 naar 100 kilo restafval per persoon per jaar te gaan met een verdere afname naar 30 kilo restafval in 2025. Daarnaast geldt een hergebruikpercentage van 75%.

Alle plastic, blik en drinkpakken van Hollands Kroon worden
gesorteerd en **gerecycled** tot (her)bruikbare grondstoffen.

2 huidige inzameling Hollands Kroon.

		Hoogbouw	Laagbouw
	huishoudelijk restafval	verzamelcontainers	bak elke 4 weken
	gift en etensresten	Niet	bak elke 2 weken
	plastic, blik en drinkpakken	zakken elke 2 weken	bak elke 4 weken
	papier	verenigingen en verzamelcontainers	verenigingen en verzamelcontainers en 1 wijk bakken elke 4 weken
	textiel	verzamelcontainers	verzamelcontainers
	glas	verzamelcontainers	verzamelcontainers
	grof restafval	op afroep, zonder extra kosten	op afroep, zonder extra kosten
	overig grof afval	afvalbrengstation	afvalbrengstation

3 resultaten Hollands Kroon.

Inhoud restafvalbak

Er zitten nog veel grondstoffen in het restafval. Ongeveer een derde is gft en etensresten, terwijl daar wel voorzieningen voor zijn. Het is dus zaak om te zoeken naar de juiste prikkel om bewoners hun afval in de juiste bak te laten gooien.

- gft + etensresten: 44 kilo (30%)
- papier + karton: 8 kilo (5 %)
- glas: 5 kilo (4 %)
- plastic verpakkingen, blik en drinkpakken: 12 kilo (8 %)
- overig herbruikbaar: 33 kilo (23 %) (o.a. apparaten, harde kunststoffen, puin, hout)
- textiel: 7 kilo (5%)
- Restafval, inclusief 9 kilo luiers: 37 kilo (25 %)

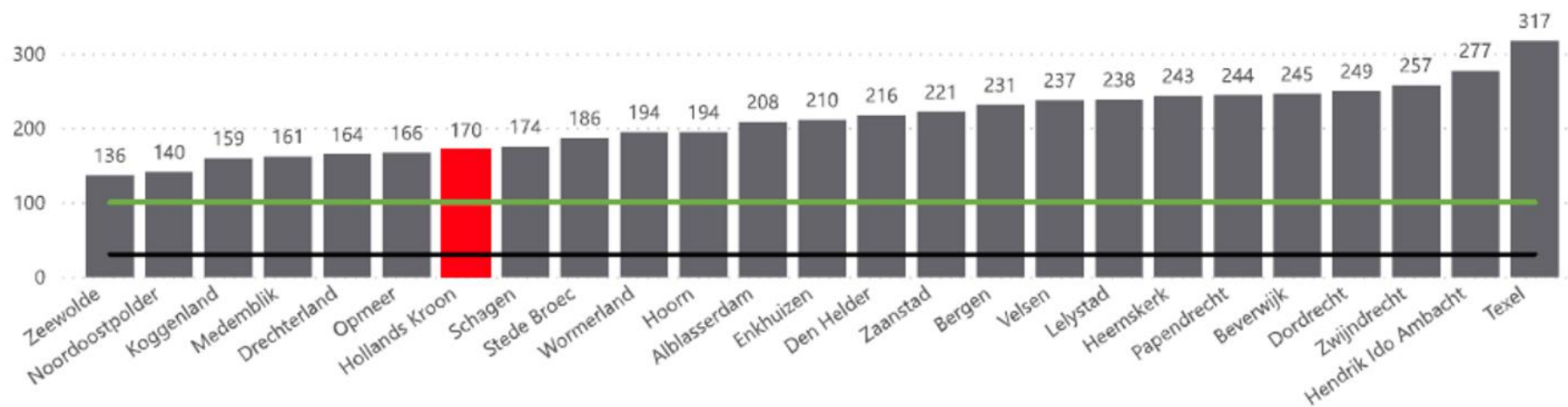
Totaal **147 kilo** fijn huishoudelijk restafval per persoon per jaar

De afvalinzameling (manier en frequentie) in de gemeente Hollands Kroon wordt beoordeeld met het rapportcijfer **7,0**

Inwoners van gemeente Hollands Kroon geven de dienstverlening van HVC het rapportcijfer **7,1**.

restafval (grof en fijn) - kg per inwoner

● kg restafval per inwoner volgens VANG-definitie ● Doelstelling heel 2020 ● Doelstelling heel 2025

In Hollands Kroon werd in 2020 nog **147 kilo** fijn restafval en **23 kilo** grof restafval (totaal 170 kilo) per persoon per jaar ingezameld. Dat is in het HVC gebied een mooi resultaat, maar het is nog wel ver verwijderd van de doelstelling van 100 kilo.

4 inzamelmethoden en resultaten in Nederland.

5 verschillende inzamelmethoden

Er zijn verschillende mogelijkheden om te komen tot minder restafval. Deze zijn grofweg in te delen in twee categorieën: 1) serviceprikkel en 2) prijsprikkel (profiel 4 t/m 6). Verschillende gemeenten zijn begonnen met het invoeren van een serviceprikkel. Voorbeelden hiervan zijn de invoering van een plasticbak aan huis in combinatie met het minder vaak ophalen van restafval. Of het restafval wat verder weg in wijkcontainers laten brengen, in combinatie met bakken aan huis voor andere grondstoffen zoals plastic en gft en etensresten.

De maatregelen, in combinatie met het makkelijker maken om thuis afval te scheiden, motiveren inwoners tot betere afvalscheiding. Onderzoek van HVC in samenwerking met onderzoeksbureau Eureco laat zien dat de grootste groep gemeenten hiermee resultaten tussen de 150 en 180 kg behalen. Resultaten in het land laten zien dat een combinatie van een serviceprikkel én een prijsprikkel nodig is om de landelijke doelstelling van 2020 te bereiken (100 kilo restafval per persoon per jaar). De grafiek hiernaast geeft het resultaat weer van de verschillende maatregelen.

Per inzamelprofiel is in bepaalde marges goed te voorspellen welk resultaat wordt gehaald. Dat betekent ook dat er binnen een bepaald inzamelprofiel weinig maatregelen zijn met een aanzienlijke impact.

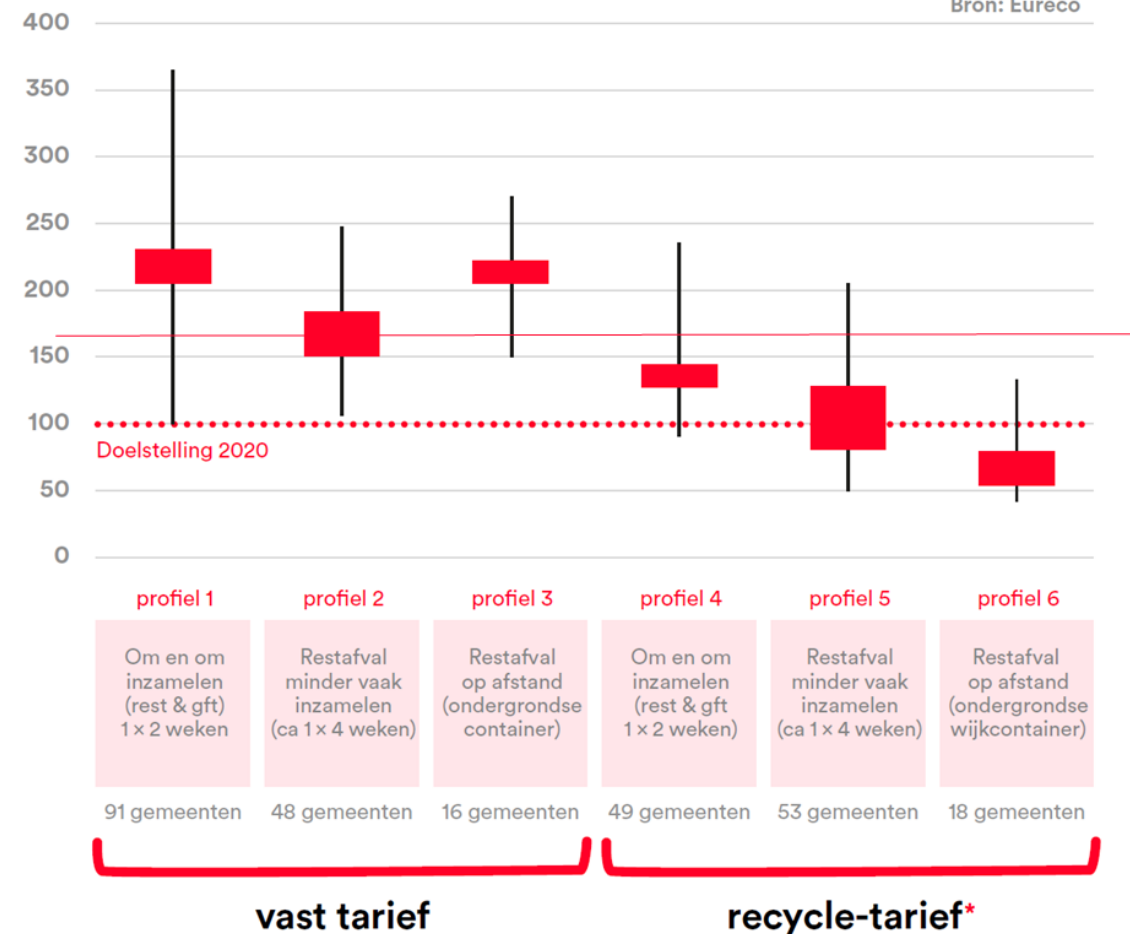
Conclusie

Alleen met een trendbreuk kan de gemeente Hollands Kroon stappen zetten richting de VANG doelstelling.

Grof + fijn restafval

(in kg/inwoner per jaar)

Bron: Eureco

*Diftar

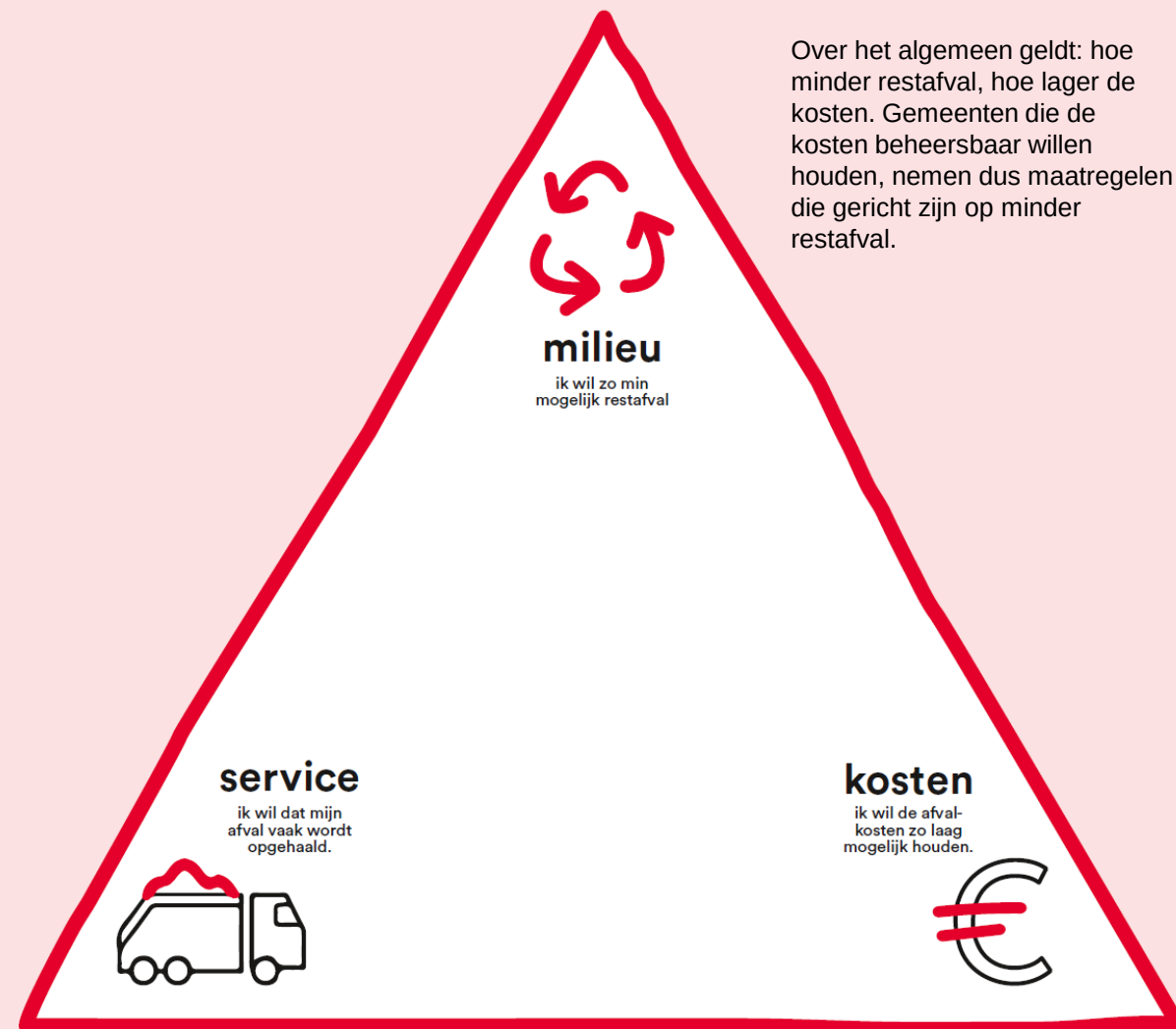
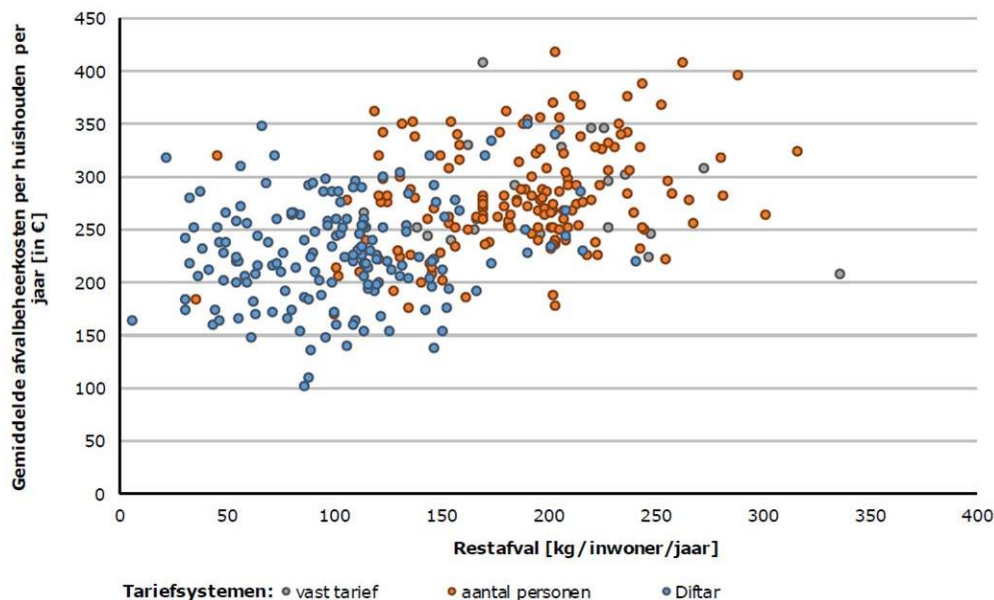
Onderzoek van Eureco onder 275 gemeenten naar resultaten van het inzamelsysteem.

5 gemeente kan aan de knoppen draaien.

Gemeenten kunnen serviceprikkel en prijsprikkel invoeren, die hebben vaak een effect op de kosten en op het milieu resultaat. Een paar voorbeelden:

- Elke week gft en etensresten ophalen (=hogere service)
  - Hogere inzamelkosten
  - Licht hoger milieurendement
- Grof afval halen tegen betaling (=lagere service)
  - Lagere inzamelkosten **en** lagere verwerkingskosten
  - Hoger milieurendement: verschillende stromen op het ABS in plaats van 1 stroom grof restafval

In onderstaand figuur wordt het verband weergegeven tussen de afvalbeheerskosten en de hoeveelheid restafval. Kort samengevat: hoe minder restafval, hoe lager de kosten. En de gemeenten met weinig restafval en lage kosten hebben altijd een prijsprikkel.

6 wat is de stap naar minder restafval?

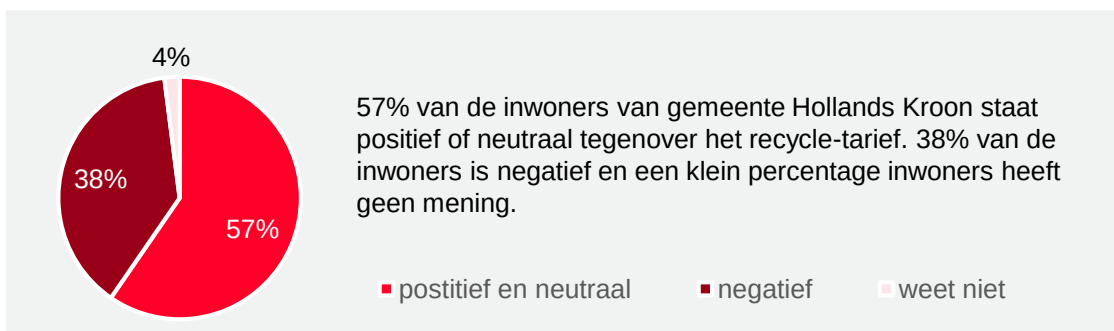
Situatie Hollands Kroon

In het overzicht hiernaast wordt het verband aangegeven tussen het inzamelprofiel en de hoeveelheid restafval die per inwoner wordt ingezameld. Momenteel wordt in gemeente Hollands Kroon restafval en plastic, blik en drinkpakken elke 4 weken aan huis ingezameld. De gemeente valt daarmee in profiel twee. Dat sluit aan bij de verwachte resultaten op basis van het overzicht met inzamelsystemen.

De enige mogelijkheid om stappen te zetten richting een substantiële daling van de hoeveelheid restafval is de overstap naar een ander profiel: de invoering van recycle-tarief. Doordat bewoners moeten gaan betalen voor het aanbieden van restafval, zullen zij geneigd zijn om nog beter hun afval te scheiden.

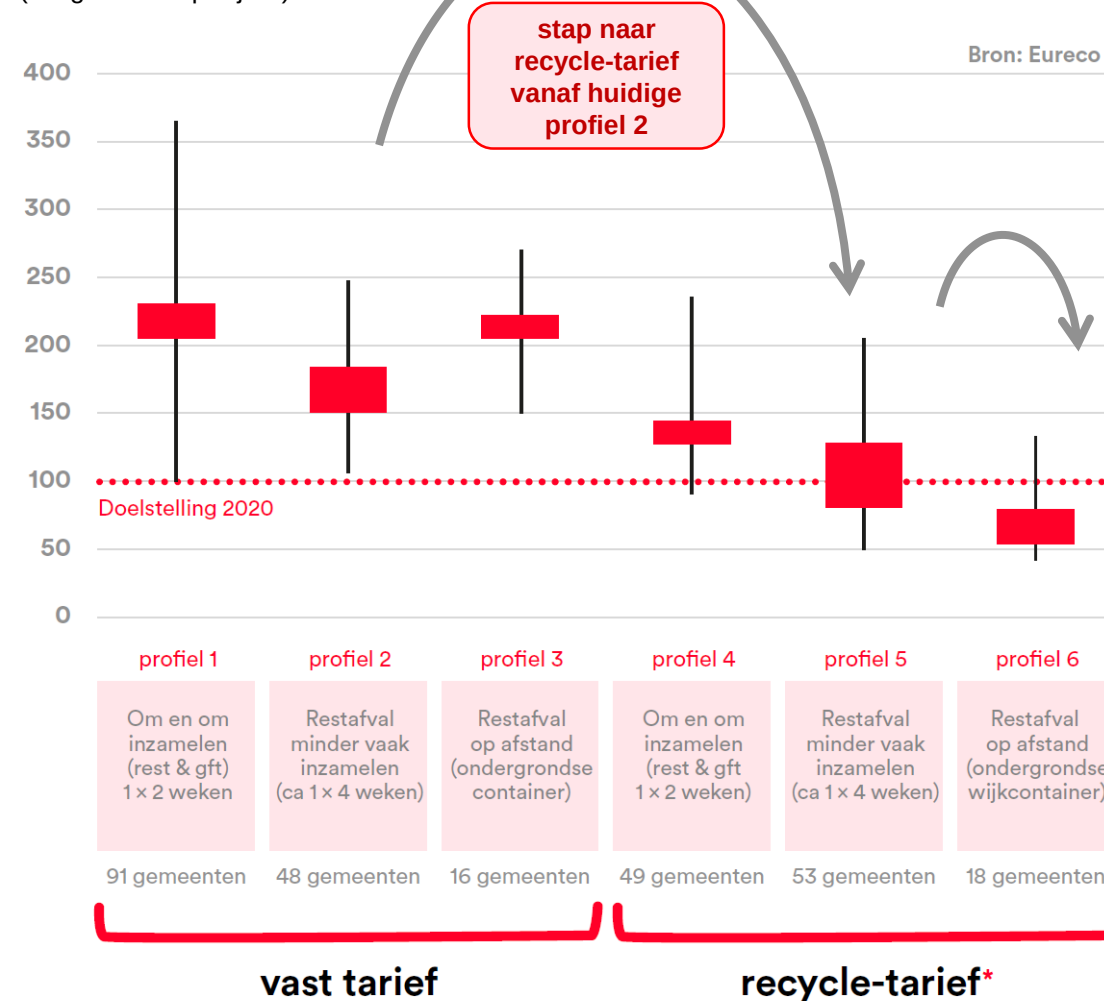
Bij een stap van het huidige systeem naar profiel vijf wordt een aanzienlijke daling van de hoeveelheid restafval verwacht. Daar is wel een aantal randvoorwaarden aan verbonden:

- Alle bakken aan huis voor restafval zijn gechipt
- Uitbreiding van voorzieningen om afval te scheiden bij hoogbouw (gft, glas, papier, textiel).

Grof + fijn restafval

(in kg/inwoner per jaar)

7 effecten van recycle-tarief.

Effecten Hollands Kroon

De effecten van invoering van het recycle-tarief zijn door HVC op hoofdlijnen doorgerekend. en gekwantificeerd in een mogelijke besparing van de afvalbeheerkosten. Bedragen worden concreter gemaakt bij het doen van een aanbieding:

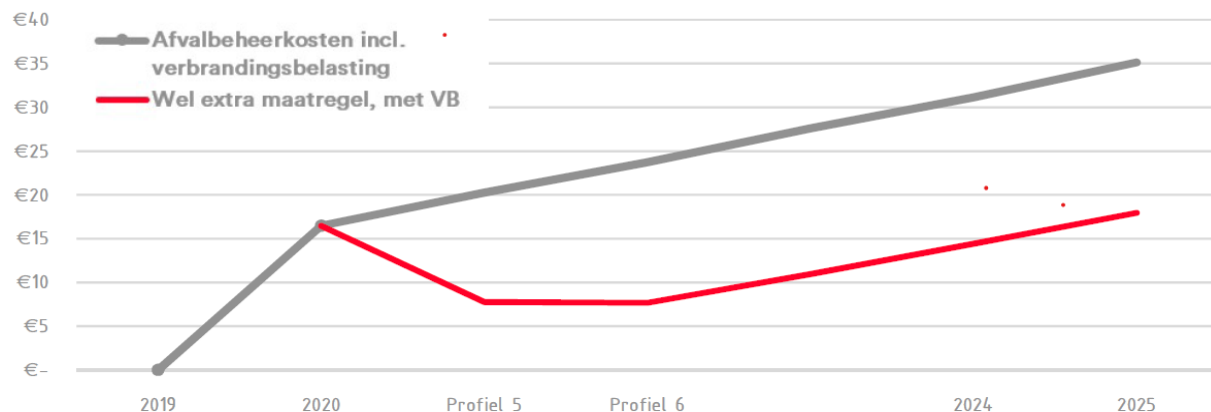
- Een stap naar profiel 5 zou kunnen leiden tot een daling van de hoeveelheid restafval tot ongeveer **103 kilo** (inclusief grof huishoudelijk afval)
- Een vervolgstap naar profiel 6 zou kunnen leiden tot een verdere daling naar **70 kilo** restafval per persoon per jaar

Financieel:

- Zonder maatregelen zullen de kosten lineair stijgen, zie grijze lijn in grafiek hieronder.
- De overstap naar het recycle-tarief kan de stijging van de kosten beheersbaar houden. Zie voor de mogelijke kostenbesparing t.o.v. het huidige systeem de afzonderlijk aanbieding aan uw gemeente.

Achtergrond: restafval is het duurst om te verwerken, dus hoe minder restafval, hoe lager de kosten!

kosten bij ongewijzigd beleid **recycle-tarief**

Hoe werkt recycle-tarief?

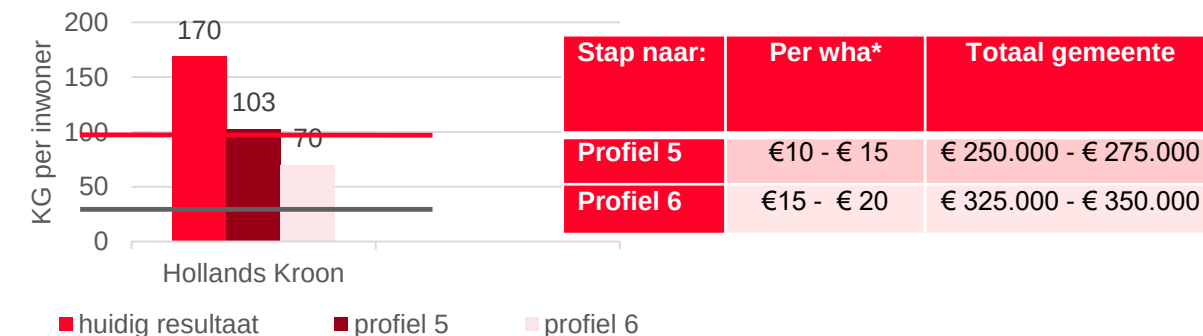
Recycle-tarief is een nieuwe manier van het berekenen van de afvalstoffenheffing. Bent u een goede afvalscheider en heeft u weinig restafval? Dan betaalt u ook minder!

Situatie nu:
afvalstoffenheffing is voor iedereen gelijk.

Bij recycle-tarief
bestaat de afvalstoffenheffing uit 2 delen: een vast en een variabel deel.

Nieuwe situatie:
u heeft invloed op de hoogte van het variabele deel van de heffing.

— VANG doelstelling 2020 — VANG doelstelling 2025

8 effecten recycle-tarief op inwoners.

Gezin met kinderen in luiers

- Zij hebben die periode relatief meer restafval en betalen zonder maatwerk dus extra
- Alternatieven zijn er in de vorm van wasbare luiers.
- Voor woonhuisaansluitingen met 3 of meer kinderen in de luiers kan een tweede restafvalbak of pas voor een container voor restafval worden aangevraagd. Hier zijn kosten aan verbonden.

Bewoners van hoogbouw

- Recycle-tarief werkt via de afvalpas op de wijkcontainer voor restafval.
- Deze bewoners kunnen straks ook hun gft en etensresten gescheiden aanbieden

Gezin in laagbouw

- Dit gezin betaalt straks op basis van het aantal keer dat de restafvalcontainer wordt aangeboden voor lediging
- De goede afvalscheider wordt beloond: de meesten zetten hun bak straks niet meer alle inzamelrondes buiten en betalen minder afvalstoffenheffing
- Mogelijkheid voor gratis extra plasticbak en groene bak.

Inwoners met medische indicatie

- Zij hebben relatief meer restafval en betalen zonder maatwerk dus extra
- Voor inwoners met een medische indicatie kan een tweede restafvalbak of pas voor een verzamelcontainer voor restafval worden aangevraagd. Hier zijn geen kosten aan verbonden. Voor het gebruik van de restafvalcontainer(s) krijgt de inwoner per jaar een eenmalige vergoeding of een andere vorm van compensatie.

Een aantal scholen is al 'afvalvrij', HVC inzamelaars komen graag langs.

Kinderen weten best veel over afval **scheiden**. Jong geleerd....

9 overige activiteiten.

9.1 gerichte inwonerscommunicatie

Om als gemeente betere milieuresultaten te halen is het goed afval scheiden door inwoners essentieel. Duidelijke voorlichting over het nut en noodzaak van afval scheiden en informatie hoe mensen het beste kunnen scheiden is belangrijk. Naast minder restafval is het belangrijk dat er ook veel aandacht gegeven wordt aan de kwaliteit van de verschillende stromen. Voor de inwoner moet het helder zijn wat de gevolgen zijn van verkeerd afval scheiden.

Communicatiepakket

HVC heeft een communicatiepakket gericht op diverse stromen, waaronder gft en etensresten, papier en plastic, blik en drinkpakken. Het communicatiepakket van HVC is getoetst op gebruikerservaring en begrijpelijkheid door onder andere het panel van MarketResponse.

Klantenservice voor vragen en klachten

Inwoners uit Hollands Kroon kunnen chatten, bellen, mailen of contact zoeken via social media voor alle vragen en opmerkingen. Er zijn diverse 'zelfservicemodules' waarmee inwoners van Hollands Kroon zelf hun afvalzaken kunnen regelen op het moment dat het hen uitkomt. Bijvoorbeeld het aanvragen van een afvalpas.

Aandacht voor taal:

- Aansluiting bij landelijke richtlijn RWS
- Rekening houden met taalniveaus (B-1)
  - Korte, duidelijke zinnen
  - Woorden die iedereen kent
- Iconen
- Eenduidig, herkenbaar, simpel, relevant
- Informatie in meerdere talen

iconen op o.a. afvalbrengrstation

HVC afval-app

Veel mensen uit Hollands Kroon gebruiken de HVC-app. Inwoners krijgen een melding wanneer het afval wordt opgehaald, en zij gebruiken de Afvalwijzer. Door het maken van een foto van een verpakking of het scannen van een barcode wordt direct duidelijk in welke bak het afval hoort.

Afval scheiden wordt zo leuker.

93% van de gebruikers van de HVC app in Hollands Kroon is tevreden hierover. (KTO 2020)

Campagnes

Gedurende het jaar worden er diverse communicatiecampagnes ingezet. Campagne-opzet en resultaten worden teruggekoppeld en verbeterd waar nodig voor een volgende campagne.

Drie elementen in communicatie van campagnes

- Offline: advertenties in kranten en bladen, zichtbaarheid op auto's en afvalbrengstations.
- Online: drempelvrije website, berichten op social media, in de HVC-app of via online nieuwsbrief (6x per jaar).
- Persoonlijk contact: afvalcoaches, promotruck, kijkdagen en bewonersavonden

Nieuwe HVC-app met extra functies voor recycle-tarief

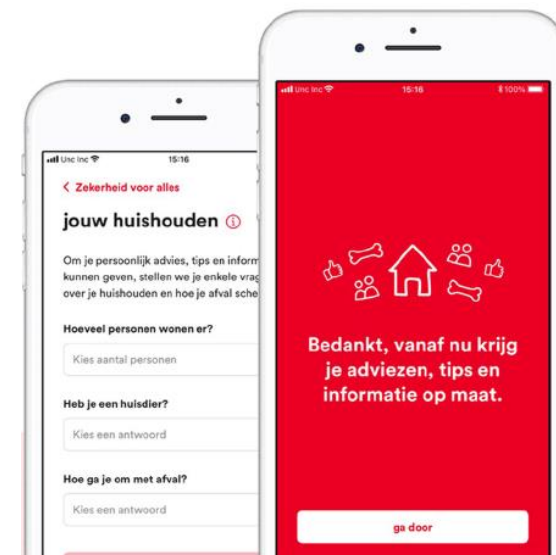
De HVC-app helpt je bij het scheiden van afval. Want of je nu in een boerderij, een rijtjeshuis of een flat woont: iedereen heeft afval. Woon je alleen of met meerderen? Heb je huisdieren of niet? De nieuwe app geeft tips die afval scheiden in iedere situatie makkelijker maakt.

De app daagt je uit; lukt het jou om beter afval te scheiden en minder restafval over te houden? In de app stel je zelf een doel en word je uitgedaagd om dit doel te halen. Dit past goed bij recycle-tarief; hoe beter je afval scheidt, hoe minder restafval er over blijft. Zo zorg je ervoor dat het variabele deel van je recycle-tarief laag blijft.

De ontwikkeling gaat na de lancering verder. De app wordt uitgebreid met de functie om storingen van containers te tonen en een gamecentre. Door uitdagende games wordt afval scheiden nog leuker!

Wat zit er allemaal in de app?

- Afvalkalender
- Actuele meldingen (bv. vertraging door weersomstandigheden)
- Feedback en tips over afval en energie
- Wijzigingen afvalinzameling
- Herinnering om bak buiten te zetten
- Afvalwijzer (o.a. via foto en barcode)
- Adressen en locaties (ABS'en en containers)
- Informatie over energie van HVC
- Veelgestelde vragen
- Klantenservice afval en energie (zowel via social media, chat en telefoon)

9.2 mogelijke aanvullende maatregelen

We hebben gezien dat de gemeente alleen echte impact kan maken, indien er wordt overgestapt op een ander profiel. Alle andere maatregelen kunnen wel degelijk worden ervaren als positief, maar zullen niet of beperkt leiden tot een daling van het restafval. Hieronder staat een aantal mogelijkheden. Per maatregel wordt er een plan gemaakt, die indien noodzakelijk nog wordt voorgelegd aan het college.

Recycle-tarief op grof afval

Grof afval dat aan huis wordt opgehaald, gaat in de kraakperswagons. Daarna kan er zeer beperkt worden gesorteerd. Wanneer inwoners moeten betalen voor het laten ophalen van grof restafval, zullen zij eerder naar het afvalbrengstation gaan, waar het nog in 26 monstroken (grondstoffen) kan worden gescheiden. Dat is niet alleen duurzamer, maar leidt ook tot lagere kosten: grondstoffen zijn minder duur dan verwerking van grof restafval. *Deze maatregel is reeds meegenomen in de aanbidding en doorrekening voor het recycle-tarief als uitgangspunt.*

Aanhangwagenservice

Aanvullend op grof afval ophalen tegen betaling kan gemeente Hollands Kroon een aanhangwagenservice bieden aan haar inwoners. Uitleen vindt plaats via Boedelbak en/of een lokale verhuurder met voldoende dekking in de gemeente. De inwoner haalt de aanhangwagen op en haalt een stempel op bij het afvalbrengstation. Vervolgens registreert de verhuurder dit gebruik als gratis voor de bewoner;

Verruimen openingstijden afvalbrengstation

Eén van de gevolgen van Corona is het extra vrijkomende grof afval. In het najaar van 2020 heeft HVC een voorstel gedaan voor het verruimen van de openingstijden. Gemeenten ondersteunen de verruimde service, alleen de extra kosten die daarmee gepaard gaan, staan niet in verhouding tot overige forse kostenstijgingen waar gemeenten in deze Corona-pandemie mee geconfronteerd worden. HVC onderzoekt nu welke alternatieven er zijn, binnen bestaande kosten of met slechts een lichte kostenverhoging

Bedrijfsmatig afval weren

Er belandt nog veel bedrijfsmatig afval in het huishoudelijk restafval. Dit kan worden voorkomen door geen toegangspas voor ondergrondse containers te verstrekken aan ondernemers, bakken aan huis te chippen en te controleren en handhaven op een eigen inzamelmiddel en contract met een particuliere inzamelaar (evt. kan de gemeente bij ruimtegebrek ondergrondse containers plaatsen voor de ondernemers). Hiermee daalt de hoeveelheid huishoudelijk restafval met ca. 5 - 10%.

Verbeteren inzamelprestaties gft en etensresten

Omwillen van een betere kwaliteit en om ruimte te creëren is het van belang om snoeiafval apart te houden en in te zamelen in voor en najaar. Dit kan door deze stroom te promoten op het afvalbrengstation. Als gevolg hiervan hoeft de inzamelfrequentie niet omhoog in de zomermaanden. Daarnaast is het belangrijk om de hoogbouw te faciliteren met gft-cocons. Hiermee wordt al rekening gehouden in de business case recycle-tarief. Tot slot kunnen afvalcoaches worden ingezet om meer op kwaliteit te sturen en kan gedacht worden aan het gratis verstrekken van composteerbare zakjes (keukenmanagement).

Optimaliseren papierinzameling

De huidige inzamelfrequentie ligt hoog en de opbrengsten zijn fors gedaald. De vergoedingen aan verenigingen liggen boven de marktprijs voor oud papier. Daarnaast is de vraag in hoeverre inzameling via verenigingen toekomstbestendig is. Om de kosten te beheersen kan worden gedacht aan het aanpassen van de inzamelfrequentie en wijziging van inzamelroutes ter voorkoming van een kostenstijging voor de gemeente. Of er kan gekozen worden voor een bak aan huis voor papier. Hiervan is al enige jaren sprake in de Wieringermeer. De uitrol van een bak kan in samenwerking met verenigingen, en zal uiteindelijk meer papier opleveren dan de huidige losse inzameling. De introductie van de papierbak aan huis kan gecombineerd worden met de stap naar profiel 6 (rest op afstand) op een later moment. De huidige minicontainer voor restafval wordt dan als papierbak ingezet. Bij hoogbouw kan gekeken worden of het aantal verzamelcontainers volstaat.

Optimaliseren textielinzameling

Het huidige aantal containers voor textiel kan uitgebreid worden. Dat zouden ook bovengrondse containers kunnen zijn, die vervolgens met de hand worden geleegd: op die manier kan de vervuiling er beter uitgehaald worden. Daarnaast kan worden gedacht aan het verwijderen van illegale textielcontainers (Handhaving) en aan het herijken van de samenwerking met de kringloopbedrijven. Met deze maatregelen komt het gescheiden textiel volledig ten goede van de afvalstoffenheffing, is duidelijk in de keten waar het textiel naartoe gaat en kan er maximaal hergebruik worden geborgd.

Structurele inzet afvalcoaching

Afvalcoaches kunnen o.a. worden ingezet om inwoners te adviseren over hoe zij hun afval beter kunnen scheiden, om meldingen van afvalproblemen af te handelen in de wijk en om afvalcontroles uit te voeren.

Afvalvrije scholen

HVC heeft een programma om op basisscholen afval te scheiden. Een aantal scholen in Hollands Kroon neemt hier al aan deel, maar uitbreiding is mogelijk. Na een introductiedag met de chauffeurs van HVC en een vuilniswagen op het schoolplein, kunnen de kinderen in elke klas afval in verschillende stromen inzamelen. HVC neemt dat afval mee in haar reguliere routes. Jong geleerd, oud gedaan

Inzamelsysteem voor kleine stromen

HVC ziet nog regelmatig klein grof afval in het restafval. Voor inwoners is het dan net te veel moeite om naar het afvalbrengstation te gaan. Door de service op buurniveau te verhogen, kunnen we deze stromen uit het restafval halen. Dit kan door kleine grondstoffencontainers te plaatsen voor frituurolie, kleine elektrische apparaten en ministromen (batterijen, cd's). Optioneel kan daarbij een recycle-kraam (een soort mini-afvalbrengstation die langs winkelcentra gaat) worden ingezet als promotiecampagne.

Overzicht effecten van enkele aanvullende maatregelen.

maatregel	effect milieu	effect service	effect kosten
Structurele inzet afvalcoaching, bewoners worden geholpen met specifieke vragen en problemen en kunnen helpen met maatwerk			
Optimaliseren papierinzameling			
Optimaliseren textielinzameling, bijvoorbeeld door uitbreiden aantal containers en andere manier van inzamelen			
Inzamelsysteem voor kleine stromen, door inzet van een recyclekraam en enkele bakken voor kleine stromen, mogelijk in combinatie met afschaffen KCA-wagen			
Afvalvrije scholen: HVC heeft een programma om op basisscholen afval te scheiden: jong geleerd, oud gedaan			

Deze maatregelen worden uitgewerkt in aparte voorstellen die indien noodzakelijk worden voorgelegd aan het college.

Let op: In de praktijk blijkt dat dit soort maatregelen niet veel effect hebben op de hoeveelheid restafval, maar wel als sympathiek worden ervaren.

9.3 bron- en nascheiding.

In de media is altijd veel aandacht voor de discussie over wat nu beter is: thuis afval scheiden of machinaal scheiden. Het enige juiste antwoord op die vraag is dat het beide moet. Dat gebeurt momenteel ook al in Hollands Kroon. Over het algemeen geldt: we doen aan thuis scheiden waar het kan (laagbouw), en machinaal scheiden waar het nog niet mogelijk is (hoogbouw). Enkele grote gemeenten met veel hoogbouw maken daarom ook de keuze om alleen nog maar aan machinaal scheiden te doen.

Foto: Loshal van de kunststofsorteerinstallatie (KSI) in Heerenveen

Machinaal gescheiden plastic, blik en drinkpakken (uitvergroot foto linkerkant)

Thuis gescheiden plastic, blik en drinkpakken (uitvergroot foto rechterkant)

machinaal gescheiden
plastic, blik en drinkpakken

thuis gescheiden
plastic, blik en drinkpakken

Enkele belangrijke opmerkingen:

- Alleen plastic, blik en drinkpakken kan machinaal gescheiden worden. Gft en etensresten, papier en textiel kunnen niet gerecycled worden als het met restafval in aanraking is geweest.
- De kwaliteit van thuis gescheiden materiaal is beter dan machinaal gescheiden plastic.
- Gemeenten ontvangen een bedrag per ton voor thuis gescheiden materiaal, niet voor machinaal gescheiden materiaal. Daardoor is thuis afval scheiden in de laagbouw goedkoper.
- Met alleen machinaal scheiden wordt de VANG-doelstelling niet gerealiseerd.
- Door plastic, blik en drinkpakken thuis te scheiden gaan inwoners ook andere stromen beter scheiden, waardoor er minder restafval overblijft dan bij machinaal scheiden.

HVC heeft bron- én nascheiding:

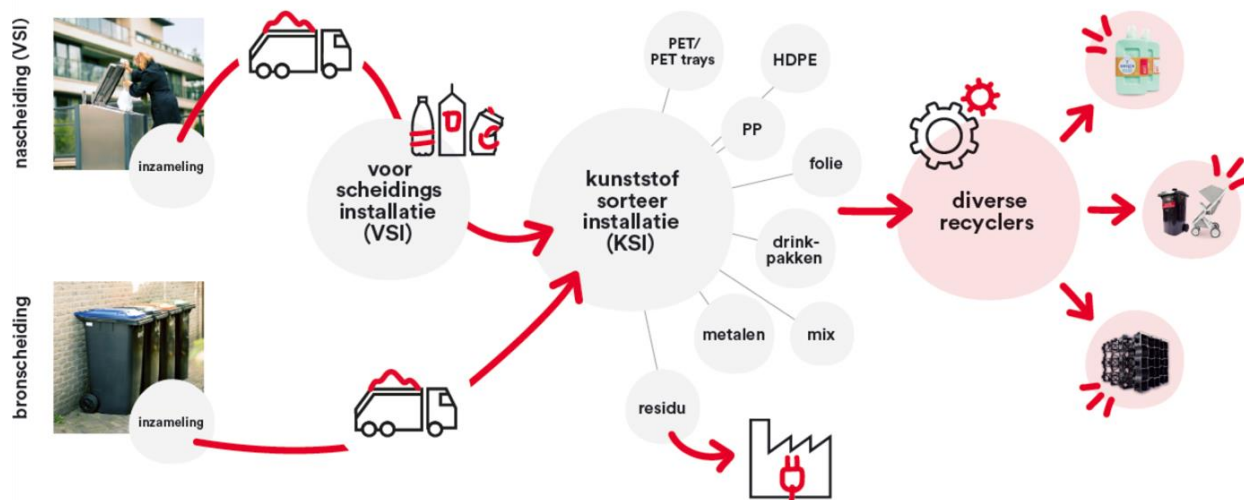
- Meestal met bakken aan huis voor plastic, blik en drinkpakken (PBD).
- In sommige gemeenten nog met zakken.

- Nascheidingsinstallatie (Alkmaar): 140 kton ten behoeve van hoogbouw
- Mogelijkheid tot opschalen capaciteit.

Afval scheiden via 2 routes: bron- en nascheiding

recycling & verwerking plastic, blik en drinkpakken

Kosten bron- versus nascheiding

De gemeente heeft hoge kosten voor verwerking van restafval, maar krijgt juist een uitkering uit het Afvalfonds voor brongescheiden plastic, blik en drinkpakken, concreet:

- De verwerking van restafval kost € 101,58 per ton* (2021), ook als dit afval wordt nagescheiden.
- De gemeente ontvangt € 245 per ton (2021) van het Afvalfonds voor goedgekeurd, brongescheiden plastic, blik en drinkpakken.
- Het verschil per ton is dus ruim € 346.

* Excl. btw en afvalstoffenbelasting.

Belangrijkste conclusie:

Bij nascheiding wordt meer restafval ingezameld dan bij bronscheiding. Dat is financieel nadelig voor een gemeente, omdat elke ton die bij bronscheiding apart wordt ingezameld geen geld kost, maar juist geld oplevert. Het verschil per ton is fors en daarom zal invoering van nascheiding bij de laagbouw in Hollands Kroon leiden tot een kostenstijging.

9.4 hoogbouw

De hoogbouw in Hollands Kroon kan momenteel een deel van hun afval scheiden, maar een deel ook niet. Glas, papier en textiel kunnen inwoners brengen naar verzamelcontainers in de buurt. Zo wordt het aantal glascontainers in 2021 op orde gebracht. Maar voor gft en etensresten is niet overal een goede voorziening. Er zijn goede resultaten met bovengrondse cocons met toegangscontrole. Daardoor zal een deel van de hoogbouwbewoners hun gft en etensresten gaan scheiden en zo wordt er minder restafval geproduceerd.

Als er straks recycle-tarief wordt ingevoerd en de inzamelvoorzieningen worden uitgebreid, zullen bewoners hun afval beter gaan scheiden. Er komen dan meer verzamelcontainers voor de genoemde grondstoffen, vooral voor gft en etensresten.

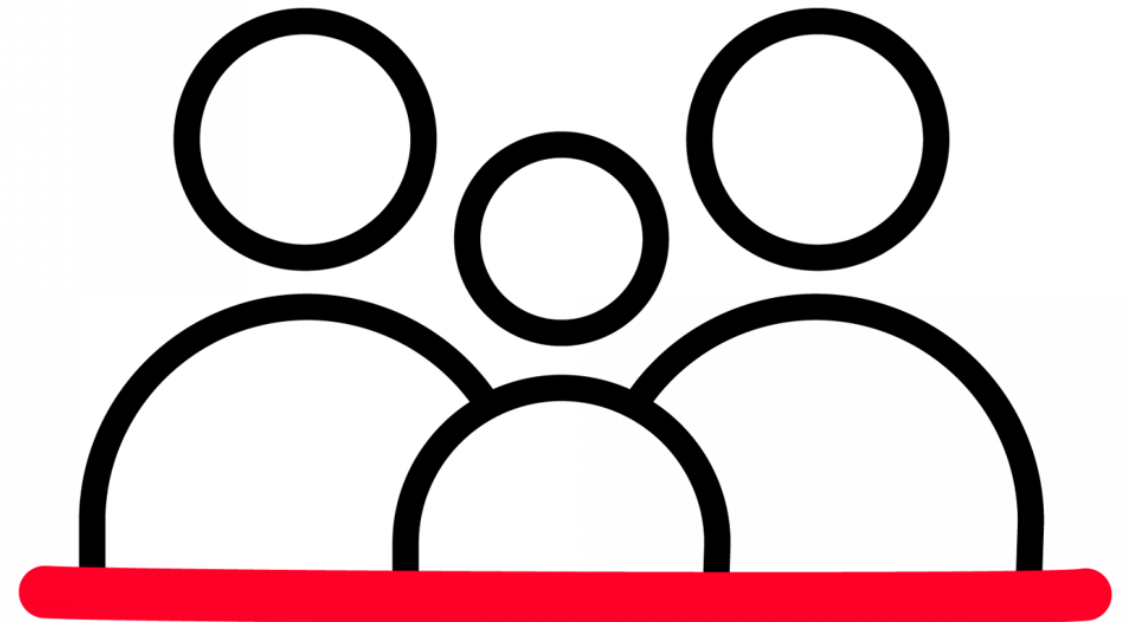
9.5 participatie.

Gemeenten kunnen op verschillende manieren bewoners laten meedenken. Zowel de vorm kan verschillen als het abstractieniveau waarover bewoners kunnen meepraten.

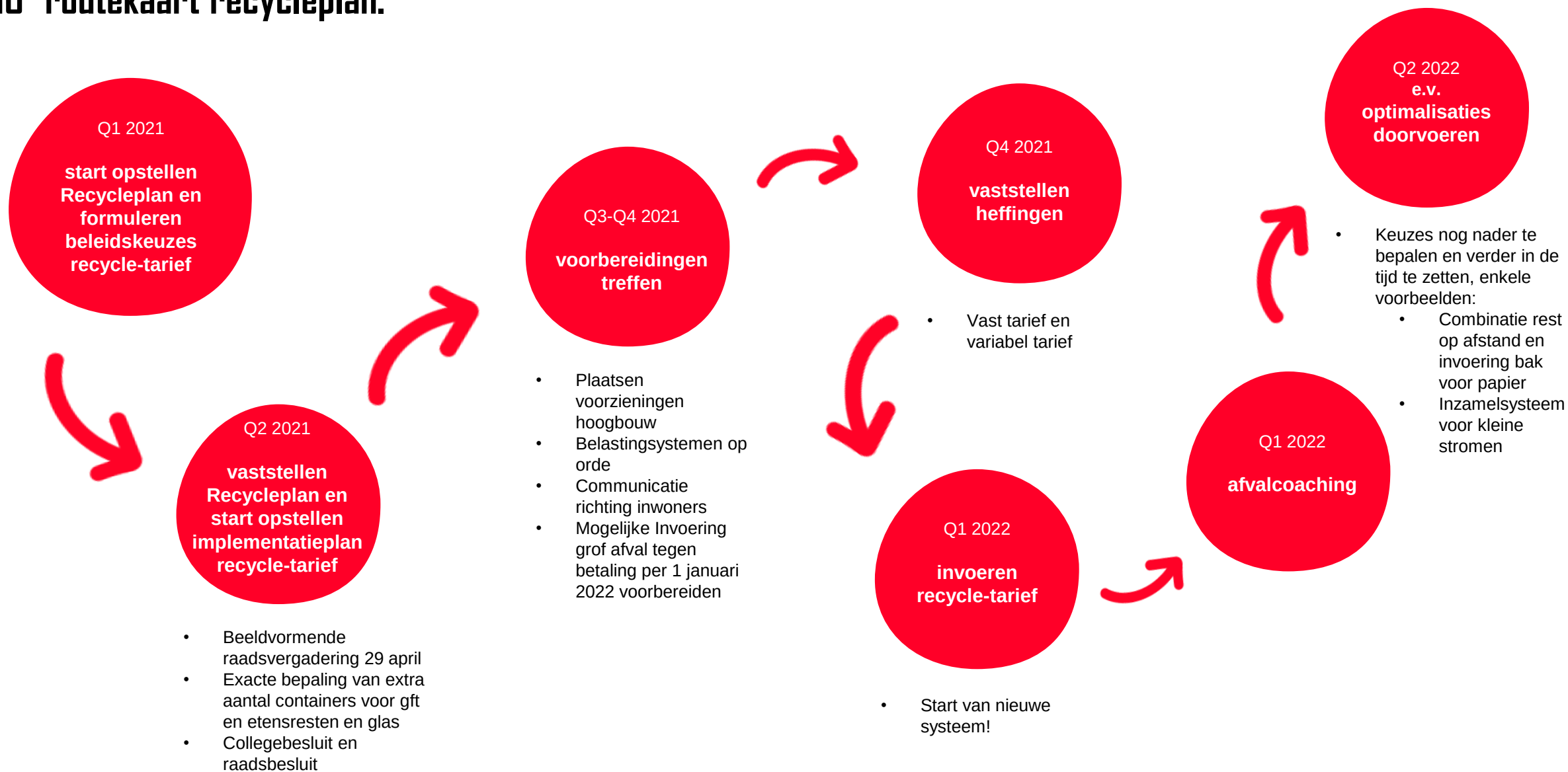
De gemeente Hollands Kroon kiest voor de vaststelling van het beleid en maatregelen door de gemeenteraad.

Het communicatieplan geeft weer op welke wijze alle inwoners worden geïnformeerd over de invoering van het recycle-tarief. Na besluitvorming start een intensief communicatie traject naar de datum van implementatie van het recycle-tarief toe. Specifieke doelgroepen krijgen extra aandacht.

Bewoners kunnen na besluitvorming binnen de gestelde kaders meedenken over vormen van maatwerk.

10 routekaart recycleplan.

Afval **inzamelen** gebeurt zo duurzaam mogelijk. De eerste elektrische zijlader rijdt al!

bijlagen.

bijlage 1: financieel.

maatregel	Globale verwachte jaarlijkse kosten en besparingen ten opzichte van huidige kosten (prijspeil en tarieven 2021)
Invoering recycle-tarief (profiel 5)	Besparing van ongeveer € 400.000,- (veroorzaakt door een daling van de verwerkingskosten die hoger is dan de stijging van de inzamel- en beheerskosten, inclusief voordeel op verbrandingsbelasting en inkomsten van grof vuil ophalen tegen betaling en inclusief project- en communicatiekosten)
Invoering recycletarief (profiel 6)	Besparing op enig moment nader te bepalen. Mede afhankelijk van het effect van de invoering van het recycle-tarief in profiel 5
Grof afval ophalen tegen betaling	Zit meegenomen in het voorstel recycle-tarief. Inkomsten voor de meldingen vervallen rechtstreeks aan de gemeente.
Structurele inzet afvalcoaching	kosten te offeren op basis van de gewenste afname/actie of afname van een strippenkaart van € 1.000,-, € 2.000 of € 5.000 (bedragen staan voor een x aantal uur)
Optimaliseren papierinzameling	Sterk afhankelijk van de keuze. Bijv in combinatie met stap naar profiel 6
Optimaliseren textielinzameling	Naar verwachting kostenneutraal
Inzamelsysteem voor kleine stromen (recyclekraam)	Kosten afhankelijk van gewenste inzet. Bijvoorbeeld: € 7.500, op basis van 9 dagen, op afwisselend 4 locaties, incl. inzet afvalcoaching en communicatiekosten
Inzamelsysteem voor kleine stromen (kleine grondstoffencontainers voor frituurolie, kleine elektrische apparaten en ministromen)	Kosten indicatief geraamd op € 10.000 op basis van drie bakken op één locatie
Afvalvrije scholen	Geen kosten of besparing voor gemeente, wel een besparing voor deelnemende scholen

bijlage 2: achtergrond HVC en Hollands Kroon.

Wie zijn we

HVC is een duurzaam energie- en afvalbedrijf van 44 gemeenten en 6 waterschappen. Wij zien een toekomst waarin we energie schoon opwekken en grondstoffen hergebruiken. Alles wat we doen bij HVC draagt hier aan bij. En dat doen we het liefst samen. Met gemeenten, waterschappen én met inwoners. Zodat we daar nu en in de toekomst de vruchten van kunnen plukken.

De energie die we leveren aan gemeenten en inwoners wordt steeds duurzamer opgewekt. Gft zetten we onder andere om in groen gas, warmte van onze installaties gebruiken we om huizen en gebouwen mee te verwarmen. Zon en wind benutten we waar het kan. We onderzoeken de mogelijkheden voor andere duurzame warmtebronnen (geothermie, oppervlakte- en rioolwater) en realiseren waar mogelijk projecten met deze warmtebronnen.

Het afval dat we inzamelen bij de mensen thuis en bij de afvalbrengstations recyclen we zo veel mogelijk tot nieuwe producten. Zo blijven waardevolle grondstoffen behouden. Goed voor het milieu en goed voor de mensen die van onze diensten gebruik maken.

onze missie.

Wij willen als toonaangevend nutsbedrijf onze gemeenten, waterschappen en inwoners koploper maken en houden als het gaat om het verduurzamen van de energiehuishouding en het hergebruiken van grondstoffen.

onze visie.

We zien een toekomst waarin we energie schoon opwekken en grondstoffen hergebruiken. Dat is urgent, en doen we samen en slim, zodat onze inwoners daar nu en in de toekomst de vruchten van plukken.

onze doelstelling.

In 2022 heeft HVC de transformatie doorgemaakt van restafvalverbrander tot grondstoffen- en duurzaam energiebedrijf door toonaangevend te zijn in hergebruik van grondstoffen, de vanzelfsprekende partner te zijn van gemeenten en waterschappen in de energietransitie op lokaal niveau, en een voor inwoners vertrouwde duurzame partij te zijn.

Onze kernwaarden

duurzaam.

We willen zo veel mogelijk uit ons afval halen, want dat levert een enorme klimaatwinst op. We investeren in hergebruik van (schaarse) grondstoffen en het opwekken van duurzame warmte en elektriciteit voor huizen en gebouwen.

publiek.

We zijn een publiek bedrijf - van gemeenten en waterschappen - dat samenwerkt met andere (publieke) organisaties en onze inwoners. Dat betekent dat we elkaar zo veel mogelijk willen versterken en graag met onze inwoners het gesprek aangaan hoe we verduurzaming het beste kunnen aanpakken.

daadkracht.

We gaan door waar anderen stoppen. Geven initiatieven een kans. We laten zien wat er allemaal al kan en hoe je dat slim doet. Plannen maken is belangrijk, maar ze uitvoeren is nog veel belangrijker.

Onze activiteiten

warmteontwikkeling en -levering

windenergie

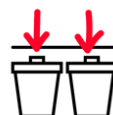
zonne-energie

levering van duurzame energie

energieproductie uit biomassa

gescheiden inzameling

recycling

beheren openbare ruimte

vergisting / compostering

energieproductie uit restafval

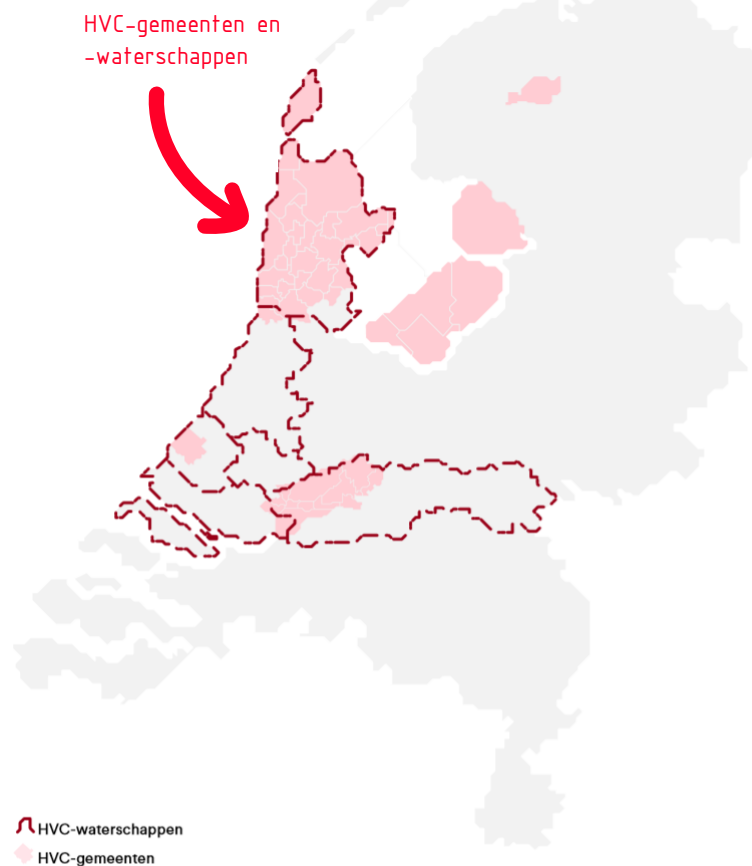
slibverwerking

Strategische pijlers

Wij helpen gemeenten en waterschappen hun klimaatdoelstelling en ambities op het gebied van energie en hergebruik te behalen. Dit doen wij door:

- ➔ Warmtenetten te ontwikkelen om aardgasvrije wijken te realiseren in samenwerking met gemeenten en woningcorporaties. De warmte die we produceren met onze bio- en afvalenergiecentrales benutten we als bron voor onze warmtenetten. Daarnaast zetten we in op alternatieve duurzame bronnen, zoals aardwarmte en aquathermie.
- ➔ Inwoners stimuleren hun afval te scheiden om zoveel mogelijk materialen te kunnen hergebruiken. Brongescheiden inzameling is het uitgangspunt. Aanvullend zetten we waar nodig (bijvoorbeeld bij hoogbouw) onze scheidingsinstallatie in om nog bruikbare stromen uit het restafval te halen.
- ➔ Restafval zorgvuldig te verwerken en waardevolle grondstoffen terug te winnen en uit het restafval zoveel mogelijk warmte en elektriciteit te produceren.
- ➔ Continuïteit te waarborgen voor de verwerking van slib en het terugwinnen van waardevolle materialen uit zuiveringsslib.

Verzorgingsgebied

HVC-activiteiten

